

VIVAT ACADEMIA

sekretariaat :

ern. jacqmainlaan 126

1000 brussel - tel. 02-218 68 20 - pr 000-0429238-13

verantwoordelijk uitgever :

lic. hugo hermans

oude kerkstraat 56, 2000 antwerpen

EEN ALARMKREET VAN DE V.V.B.

De verkiezingsuitslag in Voeren en de in deze gemeenten te verwachten ontwikkeling verdient de volle aandacht van de Vlaamse publieke opinie en van de Vlaamse politieke verantwoordelijken.

Het status-quo in de zetelverdeling, 5 voor de Vlaamsgezinde lijst en 10 voor retour à Liège, interpreteren als stabilisatie en rust zou ogenverblindend zijn.

Alhoewel het inwoneraantal in Voeren op 6 jaar is achteruit gegaan waren er 83 kiezers meer en won de Vlaamsgezinde lijst 45 stemmen. Dit resultaat is scheefgetrokken door de omstandigheid dat, met medeplichtigheid van het gemeentebestuur van Voeren, een 200-tal personen, die in werkelijkheid in Wallonië wonen sedert 5, 10 of 15 jaar, een zogezegde woonplaats hebben behouden in Voeren. Dit getal krijgt zijn volle betekenis wanneer men weet dat 50 stemmen meer voor de Vlaamsgezinde lijst hadden volstaan voor een zesde zetel.

In Voeren wonen geen 10 % Walen, ook nu niet. Het behoud van de meerderheid voor retour à Liège is alleen het gevolg van het feit dat Vlaanderen en de Vlaamse politici gedurende nu bijna 20 jaar schromelijk tekort zijn geschoten in de effectieve integratie van Voeren in het Vlaamse land.

Wanneer na bijna 20 jaar opnemings in Limburg, honderden Voerenaars nog voor hun werk afhankelijk zijn van Wallonië, voor allerlei nutsvoorzieningen in feite aangewezen zijn op Franstalige diensten uit Luik, is het niet te verwonderen dat een aantal Voerenaars die in de eerste plaats bezorgd zijn om een normaal dagelijks leven, aanleunen bij wie feitelijk de macht uitoefent in Voeren. Deze feitelijke macht steunt dan nog in grote mate op een sfeer van agressie voor de mensen rond José Happart, bijgestaan door groepen uit Wallonië, die ook nu weer tijdens de verkiezingsstrijd actief zijn tussengekomen in Voeren. Tegenover ook nu weer de actieve aanwezigheid van de Waalse Minister Dehousse, valt in Voeren de afwezigheid op van Vlaamse politieke verantwoordelijken.

(lees verder in dit nummer)

Het Centraal Secretariaat is thans bereikbaar op telefoon 03-237 04 15 en wel elke dag van de week van 8.30 tot 12.30 uur met uitzondering van donderdag, waarop tijdens dezelfde uren het nummer te Brussel 02-218 68 20 kan worden gebeld.

De briefwisseling kan nog steeds aan het bovenstaande adres worden verzonden.

EEN ALARMKREET VAN DE V.V.B. (vervolg)

De ongeregelheden tegen woningen van Vlaamsgezinde kandidaten, het vernielen van Vlaamsgezinde propaganda door groepen uit Wallonië, tonen de slordige nalatigheid aan van de minister van Binnenlandse Zaken. Terwijl hij wel, en terecht, meer bewaking rond synagogen organiseert, terwijl Binnenlandse Zaken in het verleden, bij rustige Vlaamse wandelingen, honderden rijkswachters naar Voeren stuurde, waren er nu geen rijkswachters beschikbaar om baldadigheden tegen Vlamingen te beletten.

De Vlaamse politieke verantwoordelijken moeten ervoor zorgen dat er in geen geval sprake kan zijn dat een benedei-der zoals José Happart tegen wie nog strafvervolgingen lopen, die een permanente sfeer van agressie tegen de Vla-lingen organiseert, in aanmerking kan komen als burgemeester voor Voeren. Vlaanderen mag op zijn grondgebied zoiets nooit dulden. Verdere laksheid van de Vlaamse politieke verantwoordelijken inzake Voeren en zorgeloosheid over het dagelijkse leven van de Voerenaars moeten nu eindelijk ophouden. Anders is het risico groot dat Voeren, tot grote schade voor de bevolking aldaar, weer eens het fixatiepunt zou worden van tegenstellingen die al meer dan een regering hebben dooreengeschud.

Hugo Van Eecke

voorzitter

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDENVERGADERING V.V.A.

TE BRUGGE OP 23 OKTOBER 1982

Ter inleiding: dit jaar had de hoofdredakteur met een bijzonder probleem te maken. Waar hij meestal geen kopij krijgt van een verslag der algemene ledenvergadering en deze moei-zaam moet samenstellen uit eigen vage herinneringen en de eventueel voorhanden dokumenten, werd hij dit jaar overwel-digd door het gelijktijdig indienen van twee verschillende ver-slagen, een van een lokale auteur, het andere van de alge-mene sekretaris. Het versmelten van deze teksten was niet goed doenbaar, omdat daarbij de geheel eigen stijl van beiden zou verloren gaan en de lokale auteur, door het versmelten in de tekst van de complimenten van de andere, allicht van eigen lof zou worden beschuldigd. Het weglaten van één der teksten, of van delen uit beide leek evenmin geschikt, omdat er uitein-delijk weinig „overlapping” bleek te zijn en telkens een zorg-zaam opgesteld geheel zou worden verminkt. Daarom werd

gekozen voor een originele formule: het geven na elkaar van beide teksten. Het is altijd fascinerend om te zien hoe twee verschillende verslaggevers, hoezeer ook gericht op objectivi-teit, van éézelfde feit toch een enigszins verschillend relaas geven. Bovendien „bis repetita placent” en „La répétition est l'art de l'enseignement!”.

De visie van Ferre Mollet :

Het V.V.A. is in het Vlaamse land de enige vereniging die zich vanuit een brede interdisciplinaire basis wil bezighouden met de situatie en de problemen van academici. Via de talrijke afdelingen leren mensen van allerlei universitaire beroepen — geneesheren, ingenieurs, advocaten, leraars, enz. — elkaar beter kennen en waarderen, en kunnen zodoende beter tot een inzicht komen van wat universitaire in de maatschappij bete-kenen en van de veranderende mogelijkheden van die groep.

Telkenjaren heeft een Algemene Ledenvergadering plaats, georganiseerd door een bepaalde afdeling. V.V.A.-Brugge had dit jaar deze taak op zich te nemen. De dynamische groep o.l.v. nationaal ondervoorzitter D. Glas en de plaatselijke voorzitter R. Devriendt, zorgde voor een uitstekend programma: in de voormiddag Bourgondische stadswandeling en lunch. Na de middag onthaal in de ridderzaal van het 16de-eeuwse Hof Bladelin ter Naaldenstraat; ondanks de regen toch nog vier geïnteresseerde groepen voor korte stadswandelingen en, om 4.00 uur een academische zitting in het Hof van Gistel, de zetel van de Stedelijke Dienst voor Cultuur, met als thema: „De problematiek van de jonge academicus”.

Hiervoor was een beroep gedaan op Dr. psych. A. Bonte van de Rijksuniversiteit Gent, Prof. Dr. T.J. IJzerman, socioloog Rijksuniversiteit Groningen en G. Van Hoof, redactie Cultuur „De Standaard”.

In een korte inleiding schetste algemeen voorzitter Prof. Dr. P. De Somer de toestand: de spectaculaire aangroei van de academische bevolking sinds de universitaire expansie van de jaren zestig, de verdoorgedreven uitsplitsing van studiespecialisaties en het scheppen van — soms bijna onzinnige — nieuwe richtingen, en daartegenover de overzadiging van het afzetgebied, en de recente overheidsmaatregelen tot bezuiniging in de universiteiten, scholen en ziekenhuizen.

De moderator, Guido Van Hoof, ging op deze dingen dieper in en ondanks het pessimistisch perspectief stelde hij dat oplossingen niet noodzakelijk te zoeken zijn in een afremmen van de studentenaantallen via numerus clausus of numerus fixus. Hij meende dat het „recht op onderwijs” niet beperkt moet blijven tot lager onderwijs, zoals men dat in de ontwikkelingslanden ziet, maar begrepen kan worden als een recht op alle niveaus van onderwijs.

Dr. Bonte van de Dienst voor Studieadvies stak vervolgens van wal met zijn degelijk gedocumenteerde uiteenzetting over de studentenexplosie en de snel-gewijzigde uitwegmogelijkheden. In de vijf traditionele werkterreinen van de universiteitsgediplomeerden 1. secundair onderwijs en hoger onderwijs buiten de universiteit, 2. de ondernemingen in de privé-sector, 3. de universiteit en het wetenschappelijk onderzoek, 4. de overheidssector en 5. de vrije beroepspraktijk, is er om verschillende redenen een stagnatie of zelfs achteruitgang waar te nemen of doet zich een crisistoestand voor. De onderwijssector neemt nog amper een kwart van de afgestudeerden op, tegenover een derde in de jaren zestig en zeventig, als gevolg van de daling van het geboortecijfer en omdat er in het relatief jonge korps maar weinig natuurlijke afvloeiing is. In de zuiver wetenschappelijke sector zijn het de verplichte besnoeiingen die tot een terugloop van 18 % tot 14 % hebben geleid. De overheidssector is traditioneel een kleine afnemer van universitair, en wegens het bevorderingssysteem in de openbare diensten is daar vooralsnog geen verbetering in te verwachten, ook al omdat hier een personeelsstop is aangekondigd.

Ongeveer 20 % universiteitsgediplomeerden komen in de privé-sector terecht. Dit afzetgebied is echter sterk conjunctuurgebonden en een voortdurende recessie zou daar op zeker ogenblik erg ongunstige perspectieven kunnen scheppen. Door het optrekken van de diplomavereisten voor bepaalde functies houdt deze markt nochtans goed stand.

De vrije beroepspraktijk gaat geleidelijk ook naar overbezetting toe, maar die wordt voor wat de medische beroepen betreft opgevangen door de vastgelegde financiële — en door de staat gedragen — vergoedingen. Toch zal ook hier dringend naar oplossingen moeten worden gezocht, aangezien de kosten bijna niet meer te dragen zijn.

De „nieuwe markt”, de welzijnssector kan — althans theoretisch — nog heel wat opnemen aan psychologen, sociologen, biologen, milieudeskundigen, andragogen e.d.m., maar daar deze sector volledig door de overheid wordt gefinancierd, is hier alles afhankelijk van de geldelijke gezondheid van die overheid. Voor de toekomst zal men dus rekening dienen te houden met een constante aanwezigheid van werkloze universitair (hoewel de duur van de werkloosheid beduidend korter zal zijn dan voor andere groepen) en met de zgn. „underemployment”, waarbij academici zullen genoeg moeten nemen met een functie en een remuneratie die *onder* hun geschooldheidsgraad ligt. Tevens zal blijken dat gediplomeerden met een brede polyvalente basis, of houders van meer dan één diploma, meer kansen hebben op tewerkstelling dan vrij smal gespecialiseerden. Prof. Bonte wees ook nog op de persoonlijkheidseigenschappen die onmisbaar zijn voor het binnenkomen in het beroepsleven.

Als laatste spreker kwam Prof. IJzerman uit Groningen aan de beurt, die zich een beetje het gras voor de voeten weggemaaid zag. Hij zei dat de toestand in Nederland in grote trekken overeenstemt met deze in Vlaanderen, ondanks het feit dat daar traditioneel een numerus clausus of numerus fixus bestaat. Deze beperking louter afstemmen op de toekomstkansen is dus natuurlijk niet mogelijk en het fixeren van het aantal studieplaatsen op grond van de materiële mogelijkheden van een universiteit (o.a. grootte van lokalen en laboratoria) is eigenlijk sociaal onrechtvaardig. Recht op onderwijs betekent volgens hem ook recht op *alle niveaus van onderwijs*.

De evolutie naar studierichtingen die op de quartaire sector (welzijnssector) zijn afgestemd, zag hij niet als ongunstig, hoewel op den duur bijna 50 % van de academici in die sector zou terechtkomen, maar het gevaar zit in de bijna ondraaglijke kosten voor de overheid.

Ook voor de sector vrije beroepen dringt een grondige herziening van de overheidskosten zich op. Prof. IJzerman kon ook niet anders dan een vrij pessimistisch beeld van de toestand ophangen.

Uit de vraagstelling achteraf bleek dat de universitair en overheidssector en vrije beroepen zich nog het minst deze problematiek realiseren. Daarom is een vereniging als het V.V.A. van zo'n belang bij het bewustmakingsproces.

De Algemene Ledenvergadering 1982 werd besloten met een druk bijgewoond banket in de feestzaal Den Otter te Zedelgem, en een danspartij met muziek verzorgd door G. Steel. De aanwezigen uit alle afdelingen van de Vlaamse provincies waren zeer tevreden over de inhoud en de organisatie van hun jaarlijks feest.

De visie van Leo Dekleermaeker:

Was de weermaker duidelijk niet van de partij, de V.V.A.-leden waren des te nadrukkelijk aanwezig op die bewuste oktoberzaterdag in Brugge, die schone.

En ze werden er op deskundige, haast professionele wijze, rondgeleid in een wat natte, maar daarom niet minder-interessante Bourgondische stadswandeling en dito ontdekking van het „onbekende Brugge”, door gidsen V.V.A.-leden van de afdeling, met name B. Verbeke, B. Decorte, Ch. Van Haecke, M. De Muynck, alle onder de leiding van H. Aneca. Ook voor die V.V.A.-leden die zich wel eens als occasioneel toeristisch Bruggekenner laten doorgaan, werd het een revelatie.

Organisatie en onthaal waren prima, een pluim dus voor de inrichters van de afdeling Brugge.

De eigenlijke ledenvergadering ging door in het „Hof van Gistel”, in de zetel van de Stedelijke Dienst voor Cultuur, op de plaats waar, naar de afdelingsvoorzitter Dr. Jur. R. Devriendt het ons in zijn welkomsrede voorhield, eens, eeuwen geleden, niemand minder dan Jan Breydel zou geperoreerd hebben.

De statutaire algemene vergadering werd voorgezeten door algemeen voorzitter Prof. Dr. P. De Somer, terwijl de algemene penningmeester en de algemene sekretaris voorlezing gaven van het financiële en bestuurtechnische jaarverslag. Een geruststelling, het gaat het V.V.A. financieel en bestuurtechnisch nog steeds voor de wind!

De academische zitting, voorgezeten door Prof. Dr. P. De Somer, en „gemodereerd” door Guido Van Hoof, hoofd redactie Cultuur van „De Standaard”, behandelde het thema: De problematiek van de jonge academici.

Dr. Bonte, directeur van de Dienst voor Studietoelagen van de Rijksuniversiteit Gent, belichtte in zijn referaat de gekende knelpunten (zie Vivat n° 38) waarmede de universitair-afgestudeerden heden ten dage te kampen hebben op het ogenblik van hun integratie in de arbeidsmarkt.

Wij sommen de afzet-problemen hieronder nogmaals schematisch op:

- **secundair onderwijs:** oververzadiging, jong lerarenkorps, weinig vooruitzichten
- **bedrijfsleven:** spits technologieën dwingen tot akademisering van de functies; gunstiger vooruitzichten op middellange termijn (DIRV)
- **universitair onderwijs en onderzoek:** oververzadiging, gevaar voor vergrijzing van het academisch korps, ongunstige vooruitzichten
- **overheidssector:** *akademische bezetting, een ontwikkelingsland waardig (10 %)*! Uitschieters: Vlaamse gemeenschap (18 %) nationale opvoeding (onbeduidend), ongunstige vooruitzichten (wervingsstop)
- **non-profitsector:** onbeperkte mogelijkheden, negatief beïnvloed door besparingen
- **vrije beroepen:** 1 arts per 400 inwoners, slechts 7 % afgestudeerde apothekers in eigen officina (vroeger 45 %), overbezetting.

Bonte gelooft niet in de invoering van een numerus clausus: via een efficiënte informatie bereikt men een zelfregulering, zoals nu voor de fakulteiten geneeskunde, waar het aantal eerstejaarsstudenten in vijf jaar tijd met 40 % is gedaald. Daarna roept hij eerder op tot een ont koppeling van diploma en beroepspraktijk zoals in Groot-Brittannië. Na een brede „algemene vorming” kan men deskundigheid verwerven in het

beroepsleven zelf, waarbij de professionele flexibiliteit en het aanpassingsvermogen van doorslaggevend betekenis worden.

Prof. Dr. Thomas IJzerman, die de leerstoel sociologie bekleedt aan de Rijksuniversiteit te Groningen, behandelde het probleem van de overakademisering, die op termijn leidt tot een onhoudbare situatie. Hierdoor komt de rechtspositie van de pas-afgestudeerde zelf in het gedrang, door het verschijnsel van het academisch „under-employment”, zodat de werkloosheid eigenlijk verschoven wordt naar de lagere vormings-echelons toe. Prof. IJzerman maakt ook melding van Nederlandse projecten in verband met de studenten-regulatie, waarbij een numerus fixus betracht wordt in functie van de komende vraag op de arbeidsmarkt, eerder dan in functie van de opnamecapaciteit van de universiteit, een criterium dat tot voor kort richtinggevend was inzake deze problematiek.

De algemene voorzitter had terzake de bedenking: hoe kan men, buiten de becijferbare beroepsdomeinen: vrije beroepen (artsen, juristen...), en het lerarenkorps, betrouwbare prognosen maken voor al die andere academische afzetgebieden: de industrie, de overheid, de non-profitsector? Het lijkt hem, met reden, een onbegonnen werk.

Ook wilde hij de cijfers in verband met de studentenaangroei relativerend toelichten, in die zin dat de aangroei der laatste jaren bijna volledig op rekening moet worden geschreven van de meisjesstudenten, wier deelname aan de globale Vlaamse studentenbevolking op korte tijd zeer sterk is toegenomen.

Vervolgens werden de referaathouders door de aanwezige V.V.A.-leden, middels moderatie door G. Van Hoof, aan de tand gevoeld. Hierbij ging de vraagstelling vooral in de richting van de resultaten van het democratiseringsproces m.b.t. het hoger onderwijs, de toegangsselectie tot de universiteit en de akademisering van de openbare ambten.

Met de melding dat het probleem zeer zeker niet uitgeput werd, kon G. Van Hoof deze academische zitting dan afronden.

Het avondfeest werd weer eens een van die vertrouwde V.V.A.-toppers, waarop de gouv West-Vlaanderen ons gewoontegedrouw om de vijf jaar weet te vergasten.

Meer dan communiqués of moties verhoogt dergelijke familiale bijeenkomst het samenhorigheidsgevoel tussen de V.V.A.-leden van diverse afdelingen en gowen.

Brugge 1982 werd een sukses, leve Gent 1983!

Wegens plaatsgebrek kan het vervolg van

Het vraagteken van de uitwegen, beroepsperspectieven voor jonge universiteitsgediplomeerden, niet verschijnen in dit nummer.

OPENINGSREDE VOOR HET AKADEMISCH JAAR 82-83 VAN DE AFDELING ANTWERPEN

door apr. Emiel Hoet, Voorzitter

In een toonaangevend Vlaams tijdschrift verscheen van de hand van een van onze Vlaamse politieke boegbeelden een opvallende bijdrage. Een der ondertitels luidde: „Is de Vlaamse Beweging masochistisch?“

Het volgend nummer begon met een naamloos editoriaal, waarin betreurd werd dat de aflossing van de wacht in de Vlaamse Beweging moeizaam verloopt en dat een zekere aarzeling om verantwoordelijkheid te nemen, voelbaar wordt.

Het kwam ons voor dat het, ter gelegenheid van de opening van het academiejaar, relevant zou zijn de correlatie tussen beide onderwerpen toe te lichten en dat dit tevens een passende inleiding tot de spreker van deze avond zou verstrekken.

Het „masochisme“ — dat de auteur zelf als een overdreven term beschouwt — meent deze te kunnen afleiden uit, ik citeer, „... het vieren van 150 jaar Vlaamse Beweging kwam erop neer dat men wenste feest te vieren omdat men zijn doel nog steeds niet had bereikt...“. En steller betoogt verder dat „politieke mislukking vaak als martelaarschap wordt beschouwd en dat diegene die wel lukt argwanend wordt bekeken“. En ook nog „dat men zelfbestuur voor Vlaanderen proklameert maar er geen enkele prijs wil voor betalen“. De schrijver van het artikel meent hieruit te moeten besluiten „dat iedere reformistische onderhandeling, met geven en nemen, bijna a priori als verraad wordt bestempeld“. Tenslotte, Marc Plattel citerend, vraagt de auteur zich af „of de Vlamingen niet zoeken naar een mogelijkheid om een voortdurende proteststem te laten horen“. Einde van de citaten.

Kan een volk masochistisch zijn? Men zou dit gaan geloven, wanneer men de talrijke moties van gemeentebesturen leest die liever atoomraketten op hun grondgebied zien vertrekken dan aankomen, wanneer men in Duitsland zonder protest in betogingen opschriften ziet rondragen zoals „Lieber Sklave als tot“, en wanneer men stemrecht hoort eisen voor groepen in onze samenleving, waarvan men kan zeggen dat hun integratie, — indien ze ooit mogelijk is — verre van volmaakt is.

Wij menen echter dat het in dit geval over heel wat anders gaat. Zonder specialist te zijn op het gebied van de massapsychiatrie, durven wij vooropstellen dat drie elementen in de hierboven geschetste houding van belang zijn.

Een eerste component is een helaas te vaak gewettigde achterdocht. Wie de Vlaamse strijd na de eerste wereldoorlog overschouwt, weet maar al te goed hoe vaak harde toegevingen werden geruild tegen vage beloften, hoe gestemde wetten niet werden toegepast, hoe een Vlaamse meerderheid 150 jaar lang politiek onmachtig bleef, door twee repressies de mond

werd gesnoerd en maar al te dikwijls door haar eigen mensen in de steek werd gelaten. Kan men dan verwonderd zijn dat achterdocht deel uitmaakt van de Vlaamse psyche?

Maar er is meer! Er is bij vele toonaangevende en leidende Vlamingen een onbewuste huiver voor de „terra incognita“ waarin de Vlaamse Beweging zou belanden in een Vlaamse Staat, waar ze onvermijdelijk haar natuurlijk eindpunt zou bereiken, namelijk zichzelf overbodig maken.

Meteen komt daardoor in gedrang de vervangende functie op cultureel gebied, gepresteerd door edelmoedige en bekwame vrijwilligers die de ruggegraat vormen van de Vlaamse Bewe-

STROBBE

computerforms
sets - bloks
organisatiedrukwerk

drukkerij strobbe pvba
kasteelstraat 1
8700 Izegem

deskundige
formulierenmakers
uit Izegem

(051) 30 23 44

ging in allerhande organisaties, fondsen en verenigingen. Vele daarvan, die de essentie van de Vlaamse Beweging waren, kunnen grosso modo beschouwd worden als verzetsbewegingen en volksoebeurende lichamen. Maar waartegen zou men zich nog hoeven te verzetten in een waarachtig Vlaams staatsbestel en welke volksoebeurende, edukatieve rol kan er nog gespeeld worden wanneer het onderwijs, van lager tot universiteit, van conservatorium tot technische school, door bekwame Vlaamse professionelen wordt verzorgd?

Nooit zal de geschiedenis van de Vlaamse Beweging deze idealistische bladzijden vergeten. Maar onvermijdelijk zal er een aanpassing, soms zelfs een diepgaande, plaats moeten vinden. Dit proces is nu reeds volop aan de gang en de evolutie zal niet te stuiten zijn.

Als derde component wordt een rol gespeeld door wat ik zou willen noemen „litteken-redeneringen“. Men oordeelt niet louter volgens de objectieve feiten van nu, maar met in het achterhoofd de bittere ervaringen van vroeger. Die blijven nawerken en vertroebelen een serene beoordeling.

Het is duidelijk dat deze uitleg van een bepaalde psychologische benadering van de Vlaamse strijd vooral geldt voor diegenen die door overlevering of door eigen ervaring maar al te goed weten wat die strijd was en heel lang is geweest. Daarnaast is er de generatie der nu-dertigers die slechts een Vlaams Vlaanderen hebben gekend, een Vlaamse samenleving in een Vlaams kader, een Vlaamse administratie, een Vlaams gerecht en onderwijs, terwijl ook in de zakenwereld de toestanden dusdanig zijn geëvolueerd dat niets meer hun toekomstmogelijkheden in de weg staat. Echte flaminganten in de vroegere betekenis van het woord worden ze pas als ze met Brussel of met sommige Waalse politici worden geconfronteerd.

Indien de Vlaamse Beweging ten doel heeft gehad aan Vlaanderen zijn identiteit terug te schenken, dan is haar doel grotendeels bereikt. Daardoor voelen velen zich in een na-Vlaamse-Beweging-periode, een beetje zoals men spreekt van de post-industriële tijd. De organisaties en bewegingen, die het taal- en cultuur-flamingantisme als een eerste prioriteit beschouwden, hebben in hun ogen veel van hun werfkracht verloren.

Terwijl men tot de eerste wereldoorlog vooral heeft gestreden voor de Vlaamse taal, is men sindsdien gaan denken aan de Vlaamse mens. Het is opvallend dat Dr. Hendrik Elias de periode vóór 1914 behandelt in zijn „Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte“ en dat zijn „25 jaar Vlaamse Beweging“ slechts in 1914 van start gaat. Zeker, de Vlaamse Beweging is als de zee en het vuur: steeds zichzelf en nooit dezelfde! Zo ook zijn, wat enerzijds masochisme en anderzijds onverschilligheid wordt genoemd, twee facetten van dezelfde bekommernis voor de toekomst van Vlaanderen.

Er is in zekere zin een generatiekloof. Men mag niet vergeten dat slechts na de eerste wereldoorlog het belang van „Het programma voor de Vlaamse Beweging“ van Lodewijk de Raet te volle werd erkend en dat het Vlaams Economisch Verbond

pas in 1926 werd gesticht. Dit V.E.V. is thans een der belangrijkste Vlaamse organisaties geworden. Vlaanderen heeft nu, meer dan ooit, behoefte aan bekwame managers en economen, die naast wetenschapsmensen de speerpunt van de industriële en economische vooruitgang vormen.

Deze pragmatische Vlamingen weten dat er uitdagingen op ons afkomen die onze eigen nationale grenzen ver overschrijden. De meest economische, demografische en helaas ook militaire problemen hebben planetaire afmetingen gekregen. Het is duidelijk dat de strijd voor onze identiteit zich verplaatst naar de strijd om te overleven.

Wat ik hierboven zei over de onvermijdelijke aanpassing van de Vlaamse organisaties, geldt ook voor het Verbond der Vlaamse Academics. Van een drukingsgroep, die b.v. bij de oprichting van de Universiteit in Antwerpen een grote rol heeft gespeeld en die samen met de hele Vlaamse Beweging de toepassing van de wetten en de verdediging van ons recht zeer aandachtig gade sloeg en telkens dit nodig was, zijn stem liet horen, moet het evolueren naar een vereniging die de belangen der academics verdedigt, alle belangen der academics, culturele, sociale, maar zeker niet in het minst de economische. De afschaffing van de loongrenzen b.v. treft vooral de hogere kaders der ondernemingen, waarvan veel academics deel uitmaken. De plethora in de meeste academische beroepen is een andere bedreiging. Op cultureel gebied is er ook de overspecialisatie, het verdwijnen van de humanistische componenten in de vorming der academics. Alleen indien velen onder U zich bij onze rangen aansluiten, — en daar is vandaag gelegenheid toe — zullen wij iets daadwerkelijks op dat gebied kunnen presteren.

Ons V.V.A. organiseert op 23 oktober a.s. te Brugge op nationaal vlak een algemene vergadering, die volledig aan de economische aspecten van de loopbaan der academics wordt gewijd. Misschien is dit een gelegenheid om nader kennis met ons te maken.

Geachte toehoorders, tot besluit van deze uiteenzetting moeten wij vaststellen dat zowel de oudere als de jongere generatie zijn aangegrepen door de diepe bekommernis voor de Vlaamse mens: de enen betreuren het stilaan vervagen van begrippen die hun leven beheersten, de anderen menen nieuwe begrippen ontdekt te hebben. Wanneer zij echter samen komen op om het even welke Vlaamse manifestatie, dan voelen zij zich samen volk en zijn tenminste daar de verschillen afgevlakt.

Het gevoel samen iets heropgebouwd te hebben, samen voor iets gestreden te hebben, dat gevoel, dat evenals de eenheid van taal en cultuur van een grondgebied een vaderland kan maken, moet ons blijven verenigen. Dan zal driehonderd jaar verdrukking, achteruitgang en rouw die volgden op de val van Antwerpen in 1585 beschouwd kunnen worden als een lange parenthesis in onze geschiedenis. Zo zullen wij rechtstreeks terug aansluiten bij de tijd toen Vlaanderen in Europa toonaangevend en welvarend was.

AFDELING BRUSSEL

Sekretariaat: Merellaan 43, 1640 Sint-Genesius-Rode
Tel. 02-358 50 19 — B.R. 430-0066531-77

Ontmoeting van Brabantse afdelingen met Klein-Brabant

Op zaterdag 18 september bezochten de VVA-afdelingen Brussel en Oost-Brabant het aantrekkelijke Klein-Brabant. Karel Segers, bestuurslid van deze afdeling, leidde ons met bezielend enthousiasme door dit stukje ongerept natuurschoon. Wijmen, populieren, Scheldedijken en schilderachtige dorpen zijn kenmerkend voor dit gebied, waar de sfeer van vroegere jaren nog voelbaar nawerkt. In het streekmuseum De Zilverreiger te Weert maakten we kennis met oude, soms verdwenen of bedreigde ambachten zoals de palingvisserij en de mandenmakerij. In het Molenmuseum te Sint-Amands schetste VVA-lid Karel van den Bossche op deskundige wijze het historisch belang en de evolutie van de molens door de eeuwen heen. Tot besluit van de dag werden we te Mariakerke op het onthaalschip De Mevis van Staf van Hoorick verwelkomd door apotheker Raoul Lamens, programmator van VVA-Klein-Brabant. Tijdens het proeven van streekgerechten, begeleid door de bekende Duvel, bezong dichter Bert Peleman de schoonheid van het Scheldeland, waar we op deze zonnige septemberdag van genoten hadden.

AFDELING GENT

Maenhoutstraat 54, 9830 St. Martens-Latem
Tel. 091-82 50 00 — Bank 440-0742971-23

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **25 september**
Bezoek aan de Boel-scheepswerf te Temse
- **15 oktober**
Kultuurhistorische evokatie over Gent
- **23 oktober**
Algemene Ledenvergadering te Brugge
- **November**
Voordracht over het Beurswezen
- **December**
Toneelvoorstelling NTG met geleid bezoek „achter de schermen”
- **Januari**
Nieuwjaarsreceptie
Geleid bezoek aan de Urartu-Luristan tentoonstelling in de St. Pietersabdij
- **19 februari**
Voordracht over Oosterse Wijsbegeerte door Prof. U. Libbrecht
- **Maart**
Poëtische evokatie over Italië
- **Mei**
Uitstap in het Gentse havengebied
- **September**
Bedrijfsbezoek per autocar

Een maandelijkse uitnodiging wordt nog toegestuurd.

AFDELING MEETJESLAND

Paterstraat 46, 9900 Eeklo
Tel. 091-77 59 10

Bestuur

ir. Leo Callens, lic. recht. Carl Haemers, lic. rom. fil. Christine Lammertijn, lic. klas. fil. Felix Claus, dr. med. Guy Vereecken, lic. recht. Jo Libeer

JAARPROGRAMMA 1982-1983

- **Vrijdag 8 oktober**
Opening van het academie- en lustrumjaar met receptie
- **Dinsdag 26 oktober**
Computer: de I.B.M.-huiscomputer gedemonstreerd door Vollwood Computers B.V. (Nederland)
- **Dinsdag 23 november**
Film: in samenwerking met Filmclub Meetjesland, Eekloos Filmfestival
- **December**
Keuken: John Bultinck én „La nouvelle cuisine”
- **Januari** — Nieuwjaarsreceptie
- **Februari** — Mémoires: Leo Tindemans, Minister van Buitenlandse Betrekkingen
- **Maart** — Causerie: Gaston Durnez „Uit eigen werk.”
- **April** — Natuurwandeling: Guido De Laender gidst ons door het Braakmangebied
- **Mei**
Lustrumviering: V.V.A.-Meetjesland viert feest!

AFDELING OOSTENDE - VEURNE - DIKSMUIDE

AANVULLING VAN HET PROGRAMMA

- **Zaterdag 27 november**
Groepsbezoek aan de Europalia-tentoonstellingen: Kunst der Cycladen, Luister van Byzantium, De berg Athos (in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis) en Hellas Goden en Mensen (in het Museum voor Schone Kunsten)
- **Vrijdag 10 december te 20.30 uur**
Voordracht over „Kernenergie” door ir. Vandevoorde in de zaal Het Centrum, Wapenplein 10, Oostende, tel. 059-80 02 55 op uitnodiging van de Marnixkring Oostende-Kustland

AFDELING ROESELARE - IZEGEM - TIELT

Professor Emeritus Liebert Vander Kerken eregast op de openingsvergadering van vrijdag 1 oktober.

Heel even wil ik de lezer er aan herinneren dat Professor Vander Kerken Jezufet is, hoogleraar emeritus in filosofie aan de U.F.S.I.A. en dat hij tot doctor in de wijsbegeerte promoveerde aan het Leuvens Hoger Instituut met het proefschrift: „Religieus gevoel en esthetisch ervaren”, dat hij een boek schreef onder de titel: „Maar wat is literatuur?” en dat hij in 1950

bekroond werd met de letterkundige prijs der Vlaamse Provincies. Het publiek was dan ook zeer gelukkig met de keuze van zijn onderwerp: „De kunst van de lectuur” want hij beheerst als geen ander dit onderwerp.

Het publiek bestond uit mensen die ofwel boeken van de Professor gelezen hadden ofwel zijn artikels volgden die maandelijks verschijnen in de Standaard der Letteren. Volgens de Professor is lezen een manier om te leven. Een boek dat de moeite waard is, is een gezond middel om in evenwicht te blijven. Lezen is zich verdiepen in een tekst, deze moet dus diepte hebben anders slaat men met de kop tegen de grond. Hoe ontstaat een boek? Het is iets waarmee men eerst jaren leeft en dan noodzakelijk uit de geest te voorschijn komt als een plant. De auteur laat een idee taal worden. Wat b.v. Chopin muziek laat worden laat een goede schrijver literatuur worden. De auteur is de eerste lezer van het boek. Vandaar dat schrijven en lezen dan hetzelfde is. Lezen zoals een auteur zijn tekst schrijft, dat is de kunst van het lezen, dan baat men de gehele mogelijkheid van het boek uit.

Poësie is daartoe een goede leerschool. Men leert geduldig lezen.

Professor Vander Kerken verkiest goed proza boven poësie. Proza kan poëtischer zijn dan verzen. Vice versa is natuurlijk ook waar.

Er wordt veel gepubliceerd; maar er wordt nog veel meer geschreven. In Frankrijk wordt één op de honderd manuscripten uitgegeven. De auteurs die door de spreker werden vermeld waren de grote klassieken uit de Europese literatuurgeschiedenis zoals: Saint-Simon, Balzac, Tolstoï, Goethe en Stendhal, auteurs waarvan je de boeken leest en herleest. Hij rekende daar ook de hedendaagse schrijfster Marguerite Yourcenar bij, de eerste vrouw die verleden jaar als „immortelle” werd opgenomen in de Académie Française en vandaag, 28 oktober 1982, de Erasmus prijs ontvangt.

De roman, het geliefkoosde genre bij vele lezers, is een recent verschijnsel in de geschiedenis van de literatuur. De roman, het moderne epos, is ontstaan in de 19e eeuw met b.v. Balzac en Stendhal.

Deze romans zijn melodramatisch, maar men moet er zich overheen zetten, wat gebeurt als men zich verdiept in de tekst. Flaubert en Zola wilden anti-melodramatisch doen, maar dat is juist hetzelfde, zij het omgekeerd. (a.c.)

Dit zijn enkele bedenkingen over en ervaringen met literatuur van een rustige en wijze filosoof. Waaruit blijkt dat men door de lectuur van goede literatuur tot esthetisch beleven en ge-lukservaring kan komen.

Françoise Strobbe-Staessens

AFDELING TAXANDRIA

Taxandria is de afdeling van de Voor- en Noorderkempen van het Verbond der Vlaamse Academics

Sekretariaat: p/a Van Brussel, Hoge Weg 6, 2130 Brasschaat
Tel. 03-651 87 27 — Bank 413-7120721-08 (p/a Prins Albertlei 52, Kapellen)

Bestuur

dr. jur. Helga Coene, dr. med. Louis De Foer, dr. jur. Tony Dieusaert, lic. psych. Luk Govaert (voorzitter), dr. scheik. Emiel Meeusen, Mieke Pas, lic. gesch. Rudi Pelckmans, dr. jur. Gilbert Van Brussel, lic. pol. & soc. Jan Van Hove, dr. med. Dirk Verellen.

Lokaal: de bijeenkomsten vinden dit jaar opnieuw plaats in het verbouwde Dennenhof, Bredabaan 940, 2130 Brasschaat (tel. 03-663 05 09). Tenzij anders vermeld beginnen de vergaderingen te 20.30 uur.

JAARPROGRAMMA 1982-1983

Eerste Semester

- Donderdag 14 oktober

Plechtige opening van het academiejaar. Openings toespraak door de Heer Marc Santens, voorzitter V.E.V.: „Heeft Vlaanderen economisch nog een kans?” — Inleiding door Luk Govaert. Een receptie wordt aangeboden door de Bank van Parijs en de Nederlanden.

- Donderdag 4 november

Herman De Coninck, letterkundige
Poëzie: „Troost voor pessimisme”
Inleiding en voordracht door Mieke Pas

- Zaterdag 6 november

Herfst-familiewandeling: nadere gegevens volgen.

- Donderdag 9 december

Kris Borms, B.R.T.-journalist over „Het Palestijnse vraagstuk”
Inleiding door Tony Dieusaert

- Zaterdag 8 januari

Te 14.30 uur bezoek Ebes, DOEL IV, met uiteenzetting over kernenergie. Een drankje wordt nadien aangeboden door Ebes.

Nadere gegevens voor inschrijving volgen.

PERSONALIA

OVERLIJDENS

- **Adelheid VAN GROENINGEN**, overleden te Antwerpen op 17 november j.l., echtgenote van Drs. Joris DENIS, oud-voorzitter van de afdeling Antwerpen. Jarenlang kende men haar in de afdeling onafscheidelijk naast haar echtgenoot, rijzig en aristokratisch, vriendelijk en minzaam, recht en trouw. Toen zagen we haar minder vaak, daarna zelden, tenslotte niet meer. Tijdens haar jarenlang lijden, zo vermeldt de rouwbrief, bleef zij voor allen een toonbeeld van geduld, opgeruimdheid en optimisme. Haar heengaan vervult ons met diepe weemoed. Aan Joris Denis, haar echtgenoot en ook aan haar kinderen en aanverwanten, bieden wij onze diepgevoelde deelneming in hun rouw.

- **Herman DEPLA**, Dr. med., ere-voorzitter V.O.S. Kortrijk, echtgenoot van Mw. A. Vandenbulcke en vader van o.m. Dr. med. Frans Depla, geboren te Kortrijk op 12.10.1983 en aldaar overleden op 22.11.1982.

GEBOORTEN

- **MAARTEN**, tweede kindje van Luk en Renate François-Callewaert van de afdeling Kortrijk. Geboren te Gent op 29.6.1982.

- **THIJS**, vierde kindje van Bob en Suus Vanhaverbeke-Demey, geboren te Brugge op 23.9.1982.